

Vergaderjaar 2008–2009

31 459

Wijziging van enige belastingwetten (Belastingheffing excessieve beloningsbestanddelen)

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN¹

Vastgesteld 28 oktober 2008

Het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel heeft de commissie aanleiding gegeven tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Inleiding

De leden van de **CDA**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van dit wetsvoorstel. Zij onderschrijven de inspanningen van de regering om excessen in het beloningsbeleid van ondernemingen zoveel mogelijk te voorkomen. Ook onderschrijven zij het door het kabinet ingenomen standpunt dat zelfregulering in dat kader het uitgangspunt moet zijn en dat alleen indien zelfregulering niet tot bevredigende resultaten leidt, ingrijpen door de wetgever moet worden overwogen. Naar de mening van de leden van de CDA-fractie dient bij de te overwegen wettelijke maatregelen het fiscale instrument weliswaar niet worden genegeerd, maar zeker ook niet worden overschat. De aan fiscale wetgeving inherente beginselen van neutraliteit en gelijkheid leiden ertoe dat het maken van een onderscheid tussen excessieve en niet-excessieve beloningen voor de toepassing van het belastingrecht erg gecompliceerd is.

Als de wetgever dit onderscheid toch wil maken, kan dit alleen door gebruik te maken van ficties. Deze zullen altijd een enigszins ruw en arbitrair karakter hebben. Naar de mening van de leden van de CDA-fractie benaderen de in dit wetsvoorstel opgenomen ficties in ieder geval beter de algemene perceptie van hetgeen in het algemeen onder excessieve beloningsbestanddelen wordt verstaan, dan de in het Belastingplan 2008 gehanteerde ficties.

Het aansluiten bij een jaarloon van ten minste € 500 000 en vertrekvergoedingen die hoger zijn dan één jaarloon, alsmede van eindloonregelingen die ook nog gelden boven een pensioengevend salaris van € 500 000, sluiten beter bij deze perceptie aan dan de in het Belastingplan 2008 gehanteerde grenzen van het hebben van een woning die meer waard is dan € 1 miljoen en een pensioen dat is gebaseerd op een

¹ Samenstelling:

Van den Berg (SGP), Bemelmans-Videc (CDA), Terpstra (CDA), Ten Hoeve (OSF), Kox (SP), Vedder-Wubben (CDA), Biermans (VVD), Essers (CDA) (voorzitter), Noten (PvdA), Sylvester (PvdA), Schouw (D66), Van Driel (PvdA), Doek (CDA), Leijnse (PvdA), Peters (SP), De Boer (CU) (vice-voorzitter), Reuten (SP), Hofstra (VVD), Asscher (VVD), Laurier (GL), Hermans (VVD), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Elzinga (SP) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

pensioengevend salaris vanaf € 185 000. In zoverre is in het onderhavige wetsvoorstel sprake van een meer proportionele regeling.

Soortgelijke ficties ontbreken in het derde onderdeel waar dit wetsvoorstel op ziet, namelijk de belastingheffing over *carried interest* of *carried interestachtige* beloningen. Volgens de memorie van toelichting wordt gelet op de in de fiscale praktijk voorkomende onduidelijkheden op dit terrein wetgeving voorgesteld «om te komen tot een transparanter en evenwichtiger belastingheffing over dergelijke beloningen». Gelet op de zeer gecompliceerde bepalingen en de vele open normen die deze regeling bevat, is het naar de mening van de leden van de CDA-fractie echter nog maar de vraag of de bedoelde transparante en evenwichtige belastingheffing wel wordt gerealiseerd. Er blijken in ieder geval in de praktijk nog vele onduidelijkheden op dit vlak te bestaan. Ook is het de vraag of dit onderdeel van het wetsvoorstel in voorkomende gevallen niet tot een aanzienlijke overkill dreigt te leiden. Het zal dan ook niet verwonderen dat de meeste door de leden van de CDA-fractie in dit voorlopig verslag te stellen (deels zeer technische) vragen over dit onderdeel gaan.

De leden van de **VVD**-fractie hebben kennisgenomen van wetsvoorstel 31 459. Naar aanleiding daarvan hebben zij de volgende vragen aan de regering.

De leden van de **PvdA**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voorgestelde maatregelen. Zij stemmen van harte in met de opvatting van de regering dat een harder fiscaal regime voor excessieve beloningen een uitstekend instrument is ter ontmoediging van dergelijke uitschieters. Dat mag daarom in een op maatschappelijk evenwicht gericht inkomensbeleid niet ontbreken. Wel menen deze leden dat het voorgestelde in dit kader, niet meer dan een bescheiden begin kon worden genoemd. Deze leden tonen zich aldus nieuwsgierig naar hetgeen de regering ook overigens op dit terrein voornemens is te ondernemen. De leden van de PvdA-fractie stellen deze meer algemene vraag, omdat zij van gevoelen zijn dat de regering de voorstellen weliswaar in een algemeen fiscaal kader heeft geplaatst, maar slechts fragmentarisch heeft verwezen naar haar beleid ten aanzien van de inkomensverhoudingen in het algemeen en naar de topinkomens in het bijzonder.

Ter nadere adstructie van hun algemene vraag merken de leden van de PvdA-fractie nog het volgende op. Het is deze leden opgevallen dat de afgelopen jaren de publieke belangstelling voor het tegengaan van excessief geachte beloningen aanzienlijk is geweest en dat ook het kabinet en onderscheiden bewindslieden herhaaldelijk van grote interesse in dit onderwerp hebben blij gegeven. Grote publieke verontwaardiging over individuele excessen in de beloningssfeer is aan de orde van de dag en ook in dit opzicht laten bewindslieden en volksvertegenwoordigers zich niet onbetuigd. Anderzijds ontkomen deze leden echter niet aan de constatering dat door alle stormen van protest heen, althans bij hun, nog geen scherp inzicht is ontstaan in de maatstaven die hier behoren te worden aangelegd: wat is excessief en hoe moet dat effectief worden bestreden? De leden van de PvdA-fractie houden het voor mogelijk dat het ontbreken van dit inzicht niet geheel en al aan hun onkunde is te wijten, maar ook voortvloeide uit een gebrek aan duidelijkheid van de regering ten aanzien van de normen die zij wenst te hanteren. Deze leden achten daarom de behandeling van het voorliggende wetsvoorstel een uitstekende gelegenheid voor de regering om een heldere uiteenzetting te geven over haar algemene beleidsuitgangspunten ten aanzien van het bestrijden van excessieve beloningen.

De leden van de **SP**-fractie hebben kennisgenomen van het wetsontwerp en hebben daarover een aantal vragen.

De leden van de fracties van **ChristenUnie** en **SGP** hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel. Zij hebben er zeker begrip voor dat via dit wetsvoorstel getracht wordt excessieve beloningen te corrigeren. Dat het daarbij om een moeilijke materie gaat, is duidelijk. Dat economische en financiële omstandigheden zich bovendien snel kunnen wijzigen, is de laatste weken meer dan duidelijk ervaren. Bij dit wetsontwerp spelen ook principiële vragen mee. Die zijn voor deze leden van dermate groot belang, dat zij deze kort aan de orde willen stellen, ook al is daar in het debat in de Tweede Kamer ook reeds aandacht aan besteed. De leden van deze fracties zien de beantwoording van de bewindslieden met belangstelling tegemoet.

Inhoud van het wetsvoorstel

Algemeen

De leden van **PvdA**-fractie zijn geïnteresseerd in de volgende onderwerpen. Wil de regering een onderscheid maken in zijn opvattingen over redelijke en excessieve beloningen in politieke functies, bestuurlijke en ambtelijke functies in de publieke sfeer, bestuurlijke functies in de collectieve (gepremieerde en gesubsidieerde) sector, en bestuurlijke functies in de marktsector? In hoeverre is de zogeheten «Balkenendenorm» van toepassing op politieke functies en op bestuurlijke functies in de publieke sfeer, en in hoeverre op ambtelijke functies? Heeft deze zogeheten «Balkenendenorm» ook werking in de collectieve sector en zo ja, waar en op welke wijze? Welk beleid wordt ten aanzien van beloningen in de collectieve sector in het algemeen gevoerd? Welke beleidsinstrumenten bestaan hiervoor en hoe worden zij toegepast?

Voorts vragen de leden van de PvdA-fractie of de regering de opvatting deelt dat de overheid ten aanzien van de primaire inkomensvorming in (bestuurlijke functies in) de marktsector niet over rechtstreekse beïnvloedingsinstrumenten beschikt. Zien deze leden het goed dat de overheid in de marktsector eigenlijk alleen via de macht van het aandeelhouderschap (bij staatsdeelnemingen), overtuiging en beïnvloeding via bijvoorbeeld gedragscodes, en fiscale instrumenten druk kan uitoefenen om excessieve beloningen tegen te gaan, of zijn er nog andere instrumenten. Tevens krijgen deze leden graag een toelichting op de opvattingen van de regering ten aanzien van de toepassing van de genoemde en overige instrumenten en de normstelling die daarbij gehanteerd wordt wat betreft de beloningen in de marktsector.

Uitgangspunten beloningsbeleid en nadere aanduiding van «excessen»

De leden van de **SP**-fractie worden graag nader geïnformeerd over het uitgangspunt van de regering ten aanzien van «excessieve beloning». In de memorie van toelichting bij het wetsontwerp wordt gesteld: «Bij het beloningsbeleid in de private sector blijft zelfregulering voor het kabinet het uitgangspunt. (...) Tegelijkertijd neemt het kabinet zelf maatregelen om excessen in het beloningsbeleid zoveel mogelijk te voorkomen» (pagina 1). Bij de behandeling van het voorstel in de Tweede Kamer plaatste de minister van Financiën een en ander in het breder perspectief van een «interventieladder»: (1) moreel appel; (2) dwingen tot transparantie; (3) organiseren van tegenmacht; (4) zelfregulering; (5) tenslotte – voor zover er dan nog sprake is van excessen – wetgeving. (zie Handelingen TK 107: 7861)

Ziet de regering in de omstandigheden die geleid hebben tot de huidige financiële crisis – voor zover bekend – aanleiding om het genoemde uitgangspunt van zelfregulering te herzien? Is de regering van mening dat in dit kader haar definitie van «excessen» herziening behoeft en wellicht uitgebreid dient te worden met o.a. «perverse beloningsstructuren» die dan, naast de financiële sector, ook van toepassing is op andere bedrijfssectoren? Kan de regering vergelijkenderwijs twee definities van «excessen» geven, de ene van toepassing op het onderhavige wetsvoorstel, en de andere die ruimer toe te passen zou zijn? Voor zover in de eventueel herziene opvatting van de regering stap 5 niet gelimiteerd zou zijn tot «excessen» in de zin van het onderhavige voorstel of in ruimere zin, wat is dan de grond voor wetgeving (stap 5) op het gebied van de beloningsstructuur?

Het onderhavige wetsvoorstel heeft betrekking op «bepaalde» excessieve beloningsbestanddelen – zo wordt onder andere gesteld in de memorie van antwoord op pagina 2 en 3. De leden van de SP-fractie vragen de regering een opsomming geven van: (1) de andere excessen (voor zover bekend); (2) de andere excessen die in aanmerking komen voor correctie; (3) de andere excessen die nog, naar voorzien, in de huidige regeringsperiode via wetgeving onder handen worden genomen.

De leden van de fracties van **ChristenUnie** en **SGP** wijzen op de spanning die er naar hun mening bestaat tussen enerzijds het standpunt van de regering dat zelfregulering bij het beloningsbeleid van ondernemingen het uitgangspunt blijft, aldus pagina 1 van de memorie van toelichting, een standpunt dat zij delen, en anderzijds de gevolgen van dit wetsvoorstel dat wel degelijk ingrijpt in deze zelfregulering en die gemotiveerd worden vanwege publieke onvrede. Kan publieke onvrede, zo vragen deze leden, dan een belangrijk motief zijn om in te grijpen in verantwoordelijkheden van in dit geval ondernemingen, maar morgen wellicht bij andere sectoren? En waarom worden beloningen in bepaalde ondernemingen niet betrokken bij de gevolgen van dit wetsontwerp? Deze leden maken namelijk uit de woorden van de minister van Financiën op (zie ook: Handelingen TK, 107:7860) dat hoge beloningen die in de sport worden gegeven ook door soms beursgenoteerde bedrijven, buiten dit wetsvoorstel vallen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

Het tweede principiële punt voor deze leden is dat beloningen rechtvaardig moeten zijn en ook rekening moeten houden met de verantwoordelijkheden die gedragen worden. In dat kader geplaatst mag inderdaad ook van grote ondernemingen verwacht worden, dat wie veel verantwoordelijkheid draagt goed beloond wordt. Maar aan de andere kant mag gevraagd worden dat beloningen op transparante en open manier tot stand komen. Zullen in dit verband de aanscherpingen die de commissie-Frijns nu heeft aangereikt niet leiden tot verdere naleving van de (aangepaste) Corporate Governance Code? En wat zijn wellicht de gevolgen van de heersende financiële crisis juist ook voor excessieve beloningen? Zijn bedrijven nu wellicht meer geneigd tot naleving van de codebepalingen dan in de inleiding van de memorie van antwoord gesteld wordt? Er zijn immers hoopgevende signalen, bijvoorbeeld bij Nederlandse banken? En als dat het geval is, wordt de noodzaak van dit wetsontwerp dan niet navenant minder?

Excessieve beloningen en vestigingsklimaat

De memorie van toelichting stelt op pagina's 1–2: «[Het is] duidelijk dat lastenverzwarende maatregelen gericht op excessieve beloningen per definitie geen positieve invloed zullen hebben op het vestigingsklimaat». De leden van de **SP**-fractie willen weten of de regering met de zinsnede «per definitie» de stelling betreft dat hierover niet te discussiëren valt. Is

het «per definitie» uitgesloten dat bedrijven, bijvoorbeeld die bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel hebben staan, zich juist graag vestigen, of graag gevestigd blijven, in een land waar paal en perk is gesteld aan excessieve beloningen? Kan de regering toezeggen een in deze zin meer positieve benadering van «vestigingsklimaat» tot onderwerp van haar beraadslagingen te maken en kan zij de Kamer daarover vervolgens informeren? (Die positieve benadering strekt verder dan de onderhavige excessieve beloningen, en heeft ook betrekking op andere onderdelen van de fiscale wetgeving, alsmede op onderdelen van de vennootschaps- en arbeidsrechtswetgeving.)

Grenswaarden en oogmerk van het wetsvoorstel

Ten aanzien van het onderdeel vertrekvergoedingen vragen de leden van de **PvdA**-fractie waarom de regering niet alle dergelijke vergoedingen van meer dan een jaarsalaris onder de heffing brengt, hetgeen in overeenstemming zou zijn met het regeringsstandpunt over excessiviteit van ontslagvergoedingen, dan wel een veel ruimere categorie werknemers onder de maatregel laat vallen, hetgeen in overeenstemming zou zijn met het feit dat slechts zeer weinigen meer dan € 500 000 per jaar verdienen. Naar het oordeel van deze leden maakt de gekozen ondergrens van € 500 000 jaarinkomen een nogal willekeurige indruk. Deze leden hebben immers geen onderbouwing van deze grens aangetroffen en menen zich te herinneren dat de aanvankelijk voorgestelde beperking van de fiscale faciliteit voor pensioenopbouw reeds bij € 185 000 jaarinkomen zou aanvangen. Waarom is nu dan een veel hogere inkomensgrens gekozen?

De leden van de **SP**-fractie wensen eveneens nadere informatie over diverse grenswaarden die in het wetsvoorstel gehanteerd worden. Met betrekking tot de «vertrekvergoedingen» en de «terugwerkende pensioenopbouw» (om onduidelijke redenen hanteert o.a. de memorie van toelichting de Engelse term «backservice» als zouden Nederlanders dit beter begrijpen?) worden grenswaarden van € 500 000 gehanteerd. Kan de regering de keuze voor deze grenswaarden nader onderbouwen? De memorie van toelichting stelt op pagina 3: «Uiteraard blijft de bepaling van een dergelijke grens altijd enigszins arbitrair.»¹ Dit te stellen is geen argument. Mogelijk is een nauwkeurige grens moeilijk te onderbouwen, maar het kan toch niet zo zijn dat een grens van 10 x wettelijk minimumloon of 10 x modaal of 10 x gemiddeld per bedrijf (Vendrik), 1 x het salaris van de minister-president, € 185 000 of € 500 000 even goed of slecht is als iedere andere? Daar kan de wetgever, dus ook de Eerste Kamer, toch geen recht mee doen?

Bovendien lijkt er een aantal zaken door elkaar te lopen. De ene keer wordt, uiterst vaag, gerefereerd aan «vestigingsklimaat»: «Bij de vaststelling van deze grens is onder meer rekening gehouden met het mogelijke effect van de maatregel op het vestigingsklimaat» (memorie van toelichting, pagina 3). De leden van de SP-fractie vragen wat het «onder meer» hier betreft? Wat is de onderbouwing van deze grens met betrekking tot het vestigingsklimaat? Waarop slaat dan «mogelijk effect»? Soms wordt gerefereerd aan «topinkomens», met welhaast de implicatie dat inkomens boven € 500 000 excessief zijn. De leden van deze fractie vragen de regering of het correct is dat de regering deze als excessief beschouwt? Waarom wordt hier de grens voor «top» gelegd? Andere keren wordt bij «excessief» weer verwezen naar het geen adequaat verband houden met prestaties. De leden van de SP-fractie vragen de regering wat daar dan de onderbouwing van is. Deze kwestie is niet van ondergeschikt belang: het gaat immers om de grondslag van twee van de drie bestanddelen van het wetsvoorstel.

¹ De staatssecretaris in de TK: «Iedere grens is natuurlijk arbitrair» (Handelingen TK 107: 7879).

Vervolgens worden de leden van de SP-fractie dan ook graag nader geïnformeerd over de voorgestelde tarieven (15% en 30%). In diverse stukken wordt ter onderbouwing het tweeslachtige argument gehanteerd van «gedragsprikkel» en «budget». (Onder meer in de memorie van toelichting, pagina 4; en Handelingen TK 107: 7874). Hiermee staat het doel van het wetsontwerp ter discussie. Immers, is de gedragsprikkel voldoende (einde excessieve beloningen – wil de regering dat?), dan nadert de belastingopbrengst tot nul. Is belastingopbrengst het oogmerk, moet de regering dan hopen dat de gedragsprikkel onvoldoende is? In het genoemde budgettaire perspectief komt ook de grens van een half miljoen in een (mogelijk) ander daglicht te staan.

In de onduidelijke verhouding tussen gedragsprikkel en budgettaire oogmerk speelt ook de kritiek van de Raad van State dat het fiscale instrument niet als «punitieve sanctie» zou moeten worden ingezet (Kamerstuk nr. 4, pagina 3). De regering pareert deze kritiek met het argument dat er geen verbod wordt ingesteld (Kamerstuk nr. 4, pagina 5). Dit roept in de eerste plaats de vraag op waarom de regering geen verbod instelt. Acht de regering excessieve beloningsbestanddelen niet «fout»? Of acht ze deze slechts «een beetje fout»? Voorts lijkt de onderhavige inzet van de Raad van State toch de eenduidigheid van de belastingwetgeving te zijn. Scheert de regering met haar repliek niet vrij formalistisch voorbij aan de kritiek? Kan de regering alsnog een meer inhoudelijk argument geven met betrekking tot het oogmerk van de belastingwetgeving dat zij voorstaat?

Lucratieve belangen: Artikel 3.92b tot en met 3.95b, Wet IB 2001

In het wetsvoorstel wordt geen afbreuk gedaan aan het uitgangspunt dat ten tijde van de onvoorwaardelijke toekenning aan een werknemer van een vermogensrecht op voordelige voorwaarden, het daarin besloten voordeel als loon uit dienstbetrekking in aanmerking dient te worden genomen. In dit verband dringt zich de vraag op of de regering het, gelet op dit uitgangspunt, juist vindt, dat het houden van een winstdelende vordering door een werknemer ter zake, waarvan overeengekomen is dat bij «goed vertrek» (*good leaver*) de werknemer niet meer dan de waarde in het economische verkeer kan ontvangen en bij «slecht vertrek» (*bad leaver*) een lager bedrag dan de waarde in het economische verkeer zal ontvangen, *niet* als een lucratief belang kan worden aangemerkt. Het beloningselement dat – mogelijk – in de toekenning van de winstdelende vordering aan de werknemer zou schuilen, is immers reeds als loon uit dienstbetrekking in de heffing betrokken, terwijl in die visie de winstdeling een vergoeding vormt voor het ter beschikking stellen van een geldlening. Indien deze zienswijze onjuist zou zijn, zou het onwenselijk gevolg kunnen optreden dat het voor de betrokken werknemers minder aantrekkelijk wordt te investeren in het eigen bedrijf (niet zijnde een private equity bedrijf) dan bij voorbeeld in beursgenoteerde aandelen of (converteerbare) obligaties. Graag zouden de leden van de **CDA**-fractie hierop een reactie van de regering ontvangen.

Er is voor gekozen de werkgever niet de mogelijkheid te bieden aannemelijk te maken dat bepaalde tot de vertrekvergoeding behorende loonbestanddelen geen verband houden met het beëindigen van de dienstbetrekking. De leden van de **VVD**-fractie zijn van mening dat een zorgvuldige belastingheffing een dergelijke tegenbewijsregeling noodzakelijk maakt. Het feit dat een tegenbewijsregeling tot discussies leidt en/of de effectiviteit van de maatregel verkleint, spreekt die leden voornamelijk niet aan. Kan de regering – misschien met andere argumenten – nog eens aangeven waarom zij ervoor gekozen heeft de mogelijkheid van tegenbewijs niet in het wetsvoorstel op te nemen?

De regeling ter zake van een lucratief belang maakt geen onderscheid in een gedeelte dat naar objectieve maatstaven als een normaal zakelijk rendement voor dergelijke belangen zou kunnen worden aangemerkt en een deel dat verband houdt met de arbeid van de belastingplichtige. Naar de mening van de leden van de VVD-fractie zou een «voor zover»-benadering meer passen bij de ratio van de regeling. Graag ontvangen de leden een reactie van de regering hierop.

Na de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer heeft de staatsecretaris van Financiën nog een brief aan de Tweede Kamer gestuurd om een bepaald punt alsnog toe te lichten (31 459, nr. 21, brief van 5 september 2008). De leden van de fracties van **ChristenUnie** en **SGP** kunnen de redenatie van de staatssecretaris in deze brief moeilijk volgen. Het is toch niet te ontkennen, dat bij een kort dienstverband – het voorbeeld gaat uit van 3 maanden – een vergoeding van € 750 000 toch aanzienlijk excessiever is dan als het de beëindiging van een dienstbetrekking van meerdere jaren betreft? Het ontgaat de leden van deze fracties, waarom het verwerken van dit soort super-excessieve beloningen niet een plaats in de voorgestelde regeling kunnen krijgen. Kan de regering dat uitleggen?

Voor de toepassing van het tweede lid van artikel 3.92b Wet IB 2001 dient het zogenoemde 10%-criterium getoetst te worden aan het «totale aandelenkapitaal». De leden van de **CDA**-fractie vragen de regering of onder dit begrip mede wordt begrepen agio en informeel kapitaal? Hoe moet worden omgegaan met het ontstaan en het verdwijnen van lucratieve belangen? Ter illustratie moge de volgende casus dienen.

Casus 1

Een drietal medici richt gezamenlijk (in 2009) een BV op. Ieder stort op de in het kader van de oprichting bij hem te plaatsen aandelen een bedrag van € 200 000 (nominaal; gefinancierd met behulp van een banklening met als onderpand een recht van (tweede) hypotheek op de eigen woning). De BV houdt zich bezig met het verder ontwikkelen van een medicijn gebaseerd op de door de drie medici ontdekte geneeskrachtige werking van een bepaalde plant. In 2011 is de ontwikkeling zodanig voortgeschreden dat klinische proeven en dergelijke kunnen worden gedaan. Op dat moment kan aan de aandelen in de BV een waarde in het economische verkeer worden toegekend van € 1 000 000. In het kader van de zogenoemde trialfase is additioneel kapitaal vereist. Daartoe besluit een venture capital fonds per 1 juli 2011 een bedrag van € 19 000 000 aan kapitaal (nominaal 19 000 000) te storten op door de BV uit te geven preferente aandelen (dividendpercentage van 8%).

Als gevolg hiervan verkrijgen de drie initiators per 1 juli 2011 een belang als bedoeld in het tweede lid van art. 3.92b Wet IB 2001. Immers, naar mag worden aangenomen dient een dynamische toets te worden aangelegd bij de beoordeling of sprake is van een lucratief belang. Dient op dat moment op basis van art. 4.16, eerste lid, onderdeel f, Wet IB 2001 afgerekend te worden voor het aanmerkelijk belang? Wat is de fiscale kostprijs van het lucratieve belang (i.e. € 200 000 of € 333 000)?

Na een succesvolle trialfase is een bank op 1 juli 2014 bereid een lening te verstrekken aan de BV van € 30 000 000 tegen 8% rente (op zakelijke condities). De opbrengst van de lening wordt aangewend voor de terugbetaling van het preferente aandelenkapitaal, en het restant wordt gebruikt voor de verdere ontwikkeling van het medicijn. Op dat moment wordt de waarde van de gewone aandelen van de BV bepaald op € 11 000 000. Vanaf 1 juli 2014 is op grond van de 10%-criterium toets

geen sprake meer van een lucratief belang (wederom op basis van een dynamische toets). Dient op dat moment afgerekend te worden over het lucratief belang of is uitstel van heffing mogelijk (de aandeelhouders van BV ontvangen immers geen opbrengst uit de BV op 1 juli 2014 omdat de banklening als werkkapitaal in de BV nodig is)? Uitstel van heffing zou bijvoorbeeld kunnen worden gebaseerd op de invoering van een zogenoemd fictief lucratief belang (op dezelfde wijze als de keuzemogelijkheid in het kader van de huidige aanmerkelijkbelangregeling).

Indien afrekening volgt, vindt dan art. 4.23 Wet IB 2001 toepassing in het kader van de bepaling van de verkrijgingsprijs voor het aanmerkelijk belang? En wat gebeurt er als in 2016 blijkt dat het medicijn niet in de handel te brengen is en de BV failliet gaat? Moet dan ook nog worden afgerekend door de medici over de in 2014 ontstane belastingclaim of indien afrekening reeds heeft plaatsgevonden, kan dan een negatief resultaat uit overige werkzaamheden in aanmerking worden genomen en/of een verlies uit aanmerkelijk belang? Hoe groot bedraagt dan dit negatieve resultaat c.q. verlies in het onderhavige geval?

Welke betekenis moet worden toegekend aan de veelvuldig genoemde hefboomwerking bij de nadere afbakening van het begrip lucratief belang? Indien een vennootschap zich voorziet van verschillende vormen van eigen en vreemd vermogen zal er altijd sprake zijn van een hefboomwerking. Dit moge blijken uit de volgende casus.

Casus 2

In het kader van een bedrijfsopvolging wordt een landbouwbedrijf door de BV van de vader ingebracht in een werk-BV tegen uitreiking van preferente aandelen terwijl de zoon (of zijn holding) alle gewone aandelen gaat houden in de werk-BV. Gelet op de waarde van het ingebrachte landbouwbedrijf zullen de preferente aandelen 95% van het totale geplaatste aandelenkapitaal uitmaken en de gewone aandelen 5%.

Vanzelfsprekend is de zoon werknemer van de werk-BV en is – zoals te doen gebruikelijk – de hoogte van het zogenoemd preferent dividend afgestemd met de Belastingdienst. Mag aangenomen worden dat in deze veel voorkomende situatie de combinatie van werknemerschap van de zoon en de hefboomwerking het aandelenbezit van de zoon niet doet kwalificeren als lucratief belang? Is dit ook het geval indien in plaats van de preferente aandelen door de vader (of zijn BV) – op zakelijke condities – een lening wordt verstrekt aan de werk-BV?

Aannemende dat in de hiervoor weergegeven situaties geen sprake is van een lucratief belang, kan dan de slotsom worden getrokken dat slechts sprake is van een lucratief belang indien de geconstateerde hefboomwerking zijn oorzaak vindt in het op onzakelijke voorwaarden (bijvoorbeeld ten aanzien van de rente en de aflossingstermijn) verstrekken van eigen of vreemd vermogen?

De leden van de **VVD**-fractie vragen zich af of er voor reguliere bedrijfsopvolgingssituaties in alle gevallen een mogelijkheid is om buiten het regime voor lucratieve beloningen te vallen? Indien dit niet het geval is vernemen zij graag in welke situaties nog problemen kunnen ontstaan.

De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat de regering zich daar beleidsvrijheid voor maatregelen ten aanzien van uitzonderingssituaties voorbehoudt waar die in de wet vastgelegd zouden moeten worden. Graag vernemen zij waarom de regering aldus te werk gaat. Dat er te

weinig tijd was om het wetsvoorstel aan te passen spreekt hen in elk geval niet aan.

Casus 3

De leden van de **CDA**-fractie leggen de regering de volgende casus voor. Stel dat een vennootschap – waarvan alle aandelen worden gehouden door één natuurlijk persoon – een overeenkomst tot opdracht aangaat met een private equity fonds. Een deel van de in dat kader overeengekomen vergoeding is afhankelijk van het resultaat (i.e. winst) dat het desbetreffende fonds jaarlijks behaalt. Vormt dit winstafhankelijke recht – waarvan de opbrengsten ten volle in de heffing van de vennootschapsbelasting worden betrokken – ten aanzien van voornoemde natuurlijk persoon een recht als bedoeld in het vierde lid van art. 3.92b Wet IB 2001?

Stel dat een werknemer aandelen houdt in zijn werkgever. Deze aandelen vormen gelet op het bepaalde in art. 3.92b lid 2 en lid 4 Wet IB 2001 geen lucratief belang. Daarnaast heeft deze werknemer het optierecht om voor € 1,00 extra aandelen te verwerven van de grootaandeelhouder van zijn werkgever indien het rendement van de grootaandeelhouder op de investering in zijn werkgever ten minste 25% bedraagt per 31 december 2012 (een zogenoemde «ratchet»). Heeft dit optierecht tot gevolg dat ook de aandelen een lucratief belang vormen of blijft het lucratief belang beperkt tot het optierecht (de ratchet)?

Stel dat deze werknemer daarnaast een putoptie is overeengekomen met zijn werkgever die hem het recht geeft de door hem gehouden aandelen voor de oorspronkelijke kostprijs te verkopen aan zijn werkgever. Heeft deze putoptie tot gevolg dat ook de aandelen een lucratief belang vormen of blijft het lucratief belang beperkt tot de putoptie?

Hoe loopt een en ander in het geval sprake is van een aandelenparticipatie waarbij een *good leaver*-bepaling is overeengekomen die de werknemer het recht geeft in geval van «goed vertrek» de aandelen voor ten minste de kostprijs aan zijn werkgever te verkopen? Bestaat het lucratief belang dan uitsluitend uit de *good leaver*-bepaling (en wordt slechts tot het resultaat gerekend de meeropbrengst ten opzichte van de waarde in het economische verkeer van de aandelen) of ook mede uit de aandelen (deze aandelen vormen bij een zelfstandige toetsing aan het bepaalde in art. 3.92b Wet IB 2001 geen lucratief belang). In het geval de *good leaver*-bepaling wel leidt tot het meetrekken van de aandelen rijst de vraag wat er gebeurt indien deze *good leaver*-bepaling een beperkte tijdsduur heeft (bijvoorbeeld één jaar). Verdwijnen die aandelen dan na dat jaar geruisloos uit box 1?

Casus 4

Eveneens leggen de leden van de CDA-fractie de regering de onderstaande casus voor. Stel dat een natuurlijk persoon het door hem gehouden lucratieve belang aan een derde verkoopt. De terzake overeengekomen vergoeding bestaat deels uit een vaste som en deels uit een zogenoemd *earn-out* recht. Dient in het kader van de bepaling van het resultaat uit overige werkzaamheden onmiddellijk te worden afgerekend over de waarde van het *earn-out* recht en vormen de latere waardeveranderingen van het *earn-out* recht geen resultaat uit overige werkzaamheden (analoog aan HR, BNB 1993/180) of vormt het *earn-out* recht een vermogensbestanddeel als bedoeld in het vierde lid van art. 3.92b Wet IB 2001 en kan om die reden afrekening over het *earn-out* recht ten tijde van de verkoop van het oorspronkelijke lucratieve belang achterwege worden gelaten?

De leden van de CDA-fractie vragen of het begrip «inkomstenbelasting» in het eerste lid van artikel 3.95b Wet IB 2001 slechts ziet op de hier te lande geheven inkomstenbelasting of ook op buitenlandse heffingen naar het inkomen? Kan de regering toezeggen dat voor zover de dooruidelingsverplichting in strijd zou komen met de zogenoemde kapitaalklem, zulks geen beletsel vormt voor de toepassing van het vijfde lid van art. 3.95b Wet IB 2001? Hoe dient voor de toepassing van artikel 3.95b, vijfde lid, Wet IB 2001 omgegaan te worden met de situatie dat een lucratief belang weliswaar een opbrengst heeft gegenereerd doch deze opbrengst nog niet is vrijgegeven (op basis van een zogenoemde escrow (pand)-overeenkomst) en dus nog niet kan worden doorgegeven aan de aandeelhouder(s)?

Is het bepaalde in art. 3.95b, eerste lid, tweede volzin Wet IB 2001 (step up bij immigratie) ook van toepassing indien sprake is van remigratie waarbij de desbetreffende persoon bij het eerdere vertrek uit Nederland reeds het desbetreffende lucratieve belang hield, zo vragen de leden van de CDA-fractie? Indien de step-up van deze bepaling in deze situatie niet van toepassing is, op welke wijze wordt dan rekening gehouden met een eventuele emigratieheffing (of een reguliere heffing in de vorm van een vermogenswinstbelasting) door de Staat waarin die persoon enige tijd heeft gewoond in het kader van de bepaling van de zogenoemde fiscale boekwaarde?

Mag voor de toepassing van artikel VI, tweede lid de door de verbonden persoon reeds als belastbaar loon betrokken onderdeel van het lucratieve belang worden geactiveerd? Zo nee waarom niet, zo vragen de leden van de **VVD**-fractie? De staatssecretaris is van mening dat een niet in Nederland woonachtige persoon met een lucratief belang, die vóór 1 januari 2009 inwoner van Nederland wordt op basis van artikel VI, een step up naar de waarde in het economisch verkeer heeft. Waarop baseert de staatssecretaris zijn mening? In de visie van de leden van de VVD-fractie geldt de step up slechts indien de immigratie op of na 1 januari 2009 plaatsvindt. Zijn er nadere ontwikkelingen met betrekking tot soortgelijke belastingmaatregelen in andere Europese landen te melden, zo willen de leden van de VVD-fractie weten?

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is het volgende opgemerkt door de staatssecretaris: «De Orde merkt op dat bij emigratie van een belastingplichtige die in het bezit is van een lucratief belang ingevolge het regime van resultaat uit overige werkzaamheden fiscaal moet worden afgerekend over de meerwaarden. Fiscale afrekening aan de grens is, anders dan de Orde opmerkt, in beginsel niet aan de orde, omdat in een dergelijke situatie sprake blijft van buitenlandse belastingplicht. Vergelijk met betrekking tot het laatste ook de in dit wetsvoorstel voorgestelde wijziging van artikel 7.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 (de buitenlandse belastingplicht)». (Kamerstukken 2007–2008, 31 459, nr. 6, blz. 27). Dit antwoord op de vraag van de Orde leidt tot de volgende vervolgvragen van de leden van de **CDA**-fractie:

- a. Als een belastingplichtige in 2005 zijn lucratief belang heeft verworven bestaande uit 4% van de aandelen in een Nederlandse BV (onvoorwaardelijke verworven aandelen; er is dus geen sprake van vesting), en vervolgens in 2008 is geëmigreerd en na emigratiedatum niet meer in Nederland werkzaamheden heeft verricht, en in 2010 wordt het lucratief belang verkocht, wordt dan voor de toepassing van artikel 7.2 van de Wet IB 2001 het voordeel uit lucratief belang tijdsevenredig toegerekend aan Nederland?
- b. Idem als onder a., met dien verstande dat nu sprake is van een 6%

- belang. In 2008 is terzake van zijn emigratie een conserverende aanslag opgelegd voor de fictieve vervreemding van zijn aanmerkelijk belang (art. 4.16, eerste lid, onderdeel h, Wet IB 2001). Vervalt die conserverende aanslag per datum inwerkingtreding van het wetsvoorstel omdat vanaf die datum sprake is van een lucratief belang onder art. 7.2 Wet IB 2001?
- c. Idem als onder b. In de loop van 2009 wordt een dividend uitgekeerd. Hoe wordt volgens de regering het belastingverdrag toegepast op dit dividend? Is het dividendartikel (artikel 10) van toepassing, zodat Nederland zijn heffing op grond van art. 7.2 Wet IB 2001 over de voordelen uit het lucratief belang kan bewerkstelligen, maar niet verder dan voor een percentage van 15% over het bruto bedrag van dit dividend (op basis van het OESO-modelverdrag)?
- d. Idem als c. Er is nu sprake van een middellijk gehouden lucratief belang door een in een andere lidstaat van de Europese Unie gevestigde vennootschap, de personal holding van de buitenlands belastingplichtige. Voordelen die uit het lucratief belang opkomen, worden meteen door de buitenlandse vennootschap voor ten minste 95% dooruitgekeerd naar privé. Deze komen niet in aanmerking voor de fiscale behandeling van art. 3.95b, vijfde lid, Wet IB 2001. Immers, deze dividenden vormen geen voordelen uit aanmerkelijk belang voor de buitenlands belastingplichtige omdat daarvoor noodzakelijk is dat sprake is van een aanmerkelijk belang in een in Nederland gevestigde vennootschap (art. 7.5 Wet IB 2001). Komt daarmee het voorgestelde art. 3.95b, vijfde lid, Wet IB 2001 niet in strijd met Europees recht? Immers, indien de belastingplichtige in Nederland zou wonen, zou wel sprake zijn van een aanmerkelijk belang in de buitenlandse vennootschap, en zou belastingplichtige wel kunnen kiezen voor belastingheffing op grond van art. 3.95b Wet IB 2001. Ook indien de desbetreffende belastingplichtige niet in Nederland zou wonen maar zijn lucratief belang zou houden door middel van een in Nederland gevestigde vennootschap zou art. 3.95b, vijfde lid, Wet IB 2001 toepassing kunnen vinden. Ook deze conclusie lijkt Europeesrechtelijk verdacht. Dit klemmt te meer in situaties van middellijk, door buitenlandse vennootschappen gehouden, lucratieve belangen die in het verleden (vóór indiening van het wetsvoorstel) zijn ontstaan, en waarbij de buitenlands belastingplichtige niet zonder fiscale afrekening in het desbetreffende buitenland zijn lucratieve belang nog vóór 1 januari 2009 kan overdragen aan een in Nederland gevestigde vennootschap teneinde belastingheffing op grond van art. 3.95b, vijfde lid, Wet IB 2001 te bewerkstelligen.

Dubbele heffing

Zowel bij omzetting van een onmiddellijk belang in een middellijk belang als omgekeerd dient afgerekend te worden. De regering wenst daarmee dubbele heffing te voorkomen. De leden van de **VVD**-fractie merken op dat de regeling bij overgang van een middellijk gehouden lucratief belang met een hoge waarde in het economisch verkeer en een lage boekwaarde in een onmiddellijk gehouden lucratief belang juist dubbele heffing tot gevolg heeft. Immers de vennootschap moet op basis van het totaalwinstbeginsel als houder van het middellijke lucratieve belang afrekenen over de waarde in het economisch verkeer en de boekwaarde. De NOB heeft hier ook een opmerking over geplaatst. De regering miskent dat de cumulatieve druk bij een middellijk gehouden lucratief belang kan oplopen tot bijna 97%. De leden van de VVD-fractie vernemen graag een reactie van de regering op deze constatering.

In de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstuk nr. 6) merkt de staatssecretaris over de uitdelingstermijn op dat het moet gaan om in het

desbetreffende kalenderjaar genoten voordelen. Die opmerking zegt niet zoveel over de doorstoottermijn, maar meer over de omvang van de door te stoten voordelen. Is de conclusie juist dat de regering beoogt te zeggen dat de voordelen (voor tenminste 95%) moet worden doorgestoten in het jaar waarin ze genoten zijn? Op een ander moment heeft de staatssecretaris het over aanstonds doorstoten. Bedoelt hij hier eveneens mee doorstoten in het jaar waarin de voordelen zijn genoten?

De leden van de VVD-fractie hebben grote moeite met de materiële dubbele heffing op diverse plaatsen alsmede met het ontbreken van eerbiedigende werking in het wetsvoorstel. Kan de regering (nog eens) aangeven waarom zij voor deze rigoureuze aanpak heeft gekozen?

Direct aanmerkelijk belang

Op dit moment bestaan er, volgens de leden van de **CDA**-fractie, veel situaties waarin een lucratief belang in overleg met de Belastingdienst is vormgegeven als een zogenoemd direct aanmerkelijk belang. Op pagina 33 van de nota naar aanleiding van het verslag wordt opgemerkt dat belastingplichtigen tot 1 januari 2009 de mogelijkheid hebben om aanpassingen door te voeren. Dit zou voor deze personen betekenen dat zij hun lucratief belang moeten inbrengen in een vennootschap om te zorgen dat ze effectief belast blijven in box 2. Echter, deze inbreng leidt tot een afrekening over de waardeaan groei van het lucratief belang, terwijl er op dat moment geen sprake is van een realisatie van dit voordeel. Is overwogen, mede in het licht van de met de Belastingdienst gemaakte afspraken, voor dit soort situaties een doorschuifregeling in te voeren? Zo niet, waarom niet?

Ligt het niet veel meer voor de hand – mede gelet op de met de Belastingdienst gemaakte afspraken die onder andere reeds een verplichte dooruitdeling behelzen – om goed te keuren dat bestaande situaties waarbij al sprake is van een aanmerkelijk belang zonder enige aanpassing op analoge wijze gebruik kunnen maken van het bepaalde in art. 3.95b, vijfde lid, Wet IB 2001?

Casus 5

Hoe verloopt in het kader van de overgangsproblematiek de afbakening tussen een negatief resultaat uit overige werkzaamheden en een verlies uit aanmerkelijk belang, zo vragen de leden van de CDA-fractie? Stel de volgende casus. Een natuurlijk persoon verwerft voor een bedrag van € 1 000 000 alle gewone aandelen in een BV. De preferente aandelen worden verworven door een venture capital fonds. De gewone aandelen vormen 5% van het totale aandelenkapitaal en de preferente aandelen 95%. Een en ander vindt plaats in 2006. De door de BV gehouden aandelenportefeuille daalt nadien sterk in waarde. In het kader van de afwikkeling van het fonds wordt het op de preferente aandelen gestorte kapitaal volledig terugbetaald. Na deze terugbetaling bezit de BV nog slechts een verwaarloosbaar bedrag in contanten (i.e. € 20 000). Deze terugbetaling heeft plaatsgevonden in het najaar van 2008. Heeft vernoemde natuurlijk persoon een lucratief belang per 1 januari 2009, zodat hij een negatief resultaat uit overige werkzaamheden in aanmerking kan nemen of niet (in welk geval hij bij verkoop van de aandelen een verlies uit aanmerkelijk belang lijdt)?

Behoeft voor de vraag of bij inwerkingtreding van het wetsvoorstel sprake is van een lucratief belang voor de toepassing van art. 3.92b, tweede lid, Wet IB 2001 slechts te worden gekeken naar de situatie per 1 januari 2009? Bij een bevestigende beantwoording van deze vraag zou kunnen worden

vermeden dat ver in de tijd terug moet worden gegaan teneinde na te gaan of wellicht op enig moment in het (verre) verleden sprake is geweest van een lucratief belang.

Herziening box 3

Over lucratieve belangen en de verhouding tussen belastingboxen 1 en 2 zijn tussen regering en Tweede Kamer al veel argumenten gewisseld. De leden van de **SP**-fractie geven ter overweging dat, in plaats van lucratieve belangen als arbeidsinkomen aan te merken, het mogelijk zuiverder is om box 3 fundamenteel te herzien en (niet fictieve) rendementen boven een bepaald percentage extra te belasten. Box 3 zuiver maken heeft wellicht de voorkeur boven box 1 (verder) onzuiver maken (box 1 was al onzuiver vanwege het vermogenselement eigen woning). Hoe denkt de regering hierover met het oog op toekomstige wetgeving? (Het vermogensbestand-deel uit box 1 zou dan tegelijk in box 3 geïncorporeerd kunnen worden.)

Backservicepremie

Voor de werkgeversheffing op backservicepremie wordt een forfaitaire factor van 4 gehanteerd. Bij een werknemer van 50 jaar met een diensttijd van 20 jaar klopt deze factor blijkbaar. Kan de regering inzicht geven in de marges die mogelijk in beeld zijn geweest voor de bepaling van de factor? De leden van de **VVD**-fractie vragen zich bovendien af waarom niet de feitelijk afgestorte premie de basis voor de heffing is? Dit maakt de regeling of de uitvoering daarvan toch niet ingewikkeld?

Ten aanzien van de back servicepremies begrijpen de leden van de **PvdA**-fractie dat hiermee het handhaven van eindloonsystemen, met name bij zeer hoge inkomen nog in gebruik, kan worden ontmoedigd. Deze leden vragen of de regering voornemens is de hantering van eindloonsystemen op termijn geheel buiten de fiscale facilitering te brengen, en zo ja op welke termijn. Juist omdat werknemers met een niet excessief inkomen slechts zelden meer onder een eindloonstelsel vallen, en indien zij dit wel doen de back service meestal beperkt is, reist ook bij deze maatregel de vraag waarom een zo excessief hoge grens als € 500 000 is gekozen. De leden van de PvdA-fractie vragen, meer precies, hoeveel werknemers onder de maatregel zouden vallen indien als grens € 185 000 of bijvoorbeeld € 200 000 zou worden gehanteerd.

De backservice bij opbouw van pensioenen is een legitieme vorm om tot pensioenopbouw te komen. Ook het hanteren van het eindloonstelsel is legitiem. Kan het kabinet uitleggen, zo vragen de leden van de fracties van **SGP** en **ChristenUnie**, waarom het jarenlang bestaande backservice stelsel nu plotseling het odium excessief krijgt als het werknemers met een hoog loon betreft? En zal de beoogde werkgeversheffing in voorkomende situaties niet leiden tot het handhaven van de backservice, zeker waar met werknemers afspraken zijn gemaakt over hun pensioenen, zodat de «excessieve beloning» blijft bestaan en de werkgever alleen maar hogere kosten krijgt, teneinde de door het kabinet gewenste € 60 miljoen te genereren?

Artikel 32bb Wet LB 1964

Hoe schat de staatssecretaris de gevolgen in van het voorgestelde artikel 32bb Wet LB 1964 voor de concurrentiepositie van de topsport in het algemeen en voor betaald voetbalorganisaties in het bijzonder, zo vragen de leden van de **CDA**-fractie? Hoe moet bijvoorbeeld worden omgegaan met de situatie van een talentvolle voetballer die doorbreekt uit de jeugd, vervolgens een sterk verbeterd contract krijgt om hem aan de club te

binden en enkele jaren later naar het buitenland vertrekt en een aandeel in het transferbedrag uitgekeerd krijgt. Is dan de club de 30%-heffing verschuldigd of moet het aandeel in het transferbedrag eerder worden gezien als de uitbetaling van een niet onder art. 32bb Wet LB 1964 vallende bonus?

Carried interest

Tegen de belasting van extreem hoge vermogensrendementen die voortvloeien uit bijzondere contractuele bepalingen (*carried interest*) als inkomen in box 1, bestond bij de leden van de **PvdA**-fractie bijzonder weinig bezwaar. Zij vragen de regering of de hier bedoelde *carried interest* de enige vorm van hoge vermogensaanwinst zijn die via box 3 onder een relatief lage forfaitaire fiscale heffing worden gebracht, of dat deze wijze van verschaffing van inkomen tegen zachte fiscale voorwaarden een ruimere vlucht heeft genomen. Overigens hadden deze leden geconstateerd dat enige commotie is ontstaan over de veronderstelde «terugwerkende kracht» van de voorgestelde bepalingen. Deze bepalingen impliceren immers een hogere belastingheffing over vermogensrendementen welke na 1 januari 2009 tot uitkering komen, ook wanneer deze rendementen uitvloeisel zijn van contractuele afspraken die reeds voor die datum zijn aangegaan respectievelijk in enige mate reeds voor deze datum zijn «opgebouwd».

De leden van de PvdA-fractie zien op dit punt graag een nadere onderbouwing van het regeringsstandpunt tegemoet. Zij vragen daarbij met name naar parallellen met eerder genomen maatregelen die de fiscale behandeling van bestaande regelingen wijzigden, zoals de VUT/prepensioenwetgeving. Voorts vragen deze leden in dit verband naar de opvatting van de regering over de veelgehoorde stelling dat vermogensrendementen die in het kader van een *carried interest* regeling (na 01.01.2009) worden uitgekeerd in feite al in voorafgaande jaren zijn «opgebouwd» en daarmee onder het oude fiscale regime zouden moeten vallen. Het komt deze leden namelijk voor dat, waar deze rendementen gebonden zijn aan de waarde van aandelen(opties) er geen sprake is van «opbouw» van het rendement maar slechts van een actuele waarde die op ieder moment anders kan zijn. Niettemin achten de leden van de PvdA-fractie een nadere toelichting van de regering op het verwijt van terugwerkende kracht op zijn plaats.

Brieven

Voor zover in de voorgaande vragen nog niet aan de orde gekomen, verzoeken de leden van de **CDA**- en de **VVD**-fractie de regering om een uitgebreide reactie op het commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op dit wetsvoorstel van 14 oktober 2008 over de definitie van het lucratief belang, middellijk gehouden lucratieve belangen, de bevrijdende box 2-heffing bij middellijke lucratief belangen en de internationale situaties.

Voor zover in de voorgaande vragen nog niet aan de orde gekomen, verzoeken de leden van de CDA- en VVD-fractie de regering om een reactie op de in de brief van 15 oktober 2008 door de Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen gedane suggesties en vragen ten aanzien van het overgangsrecht, de belastingheffing over zogenoemde Strip investeringen en overige onduidelijkheden. Deze leden vragen de regering ook om een reactie op de brief van Ernst & Young van 20 oktober 2008.

De leden van de **VVD**-fractie vragen een reactie van de regering op het artikel «Graaitax verdient betere codificatie» van mr. A. J. van Soelen en mr. A. C. Hendriks in ftV, oktober 2008.

De leden van de fracties van **ChristenUnie** en **SGP** stellen dat de definiëring van het begrip lucratief heeft geleid tot veel discussie in de vakpers. Deze leden vernemen daarom graag de reactie van de bewindslieden op de stelling van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs in de brief van 14 oktober 2008, namelijk dat het begrip lucratief belang in formele zin zo ruim geformuleerd is dat deze de facto geen richting geeft voor het antwoord op de vraag of een voordeel al dan niet belast is als lucratief belang en dat de belastingplichtige, teneinde zekerheid te krijgen, een mogelijk lucratief belang moet voorleggen aan de belastinginspecteur. Daardoor zou feitelijk geen belastingheffing plaatsvinden uit kracht van de wet, maar krachtens beleid van een belastinginspecteur.

De voorzitter van de commissie,
P. H. J. Essers,

De griffier van de commissie,
Hester Menninga